

**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ  
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE**

**ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ НАУКИ, ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ І  
СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**VECTORS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE, EDUCATION,  
TECHNOLOGY AND SOCIETY IN THE CONTEXT OF GLOBALIZATION**

**Збірник тез доповідей  
Book of abstracts**

**Частина 1  
Part 1**



**19 жовтня 2023 р.  
October 19, 2023**

**м. Полтава, Україна  
Poltava, Ukraine**





**МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА  
КОНФЕРЕНЦІЯ  
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL  
CONFERENCE**

**ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ НАУКИ,  
ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ І СУСПІЛЬСТВА  
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**VECTORS OF DEVELOPMENT OF SCIENCE,  
EDUCATION, TECHNOLOGY AND SOCIETY IN  
THE CONTEXT OF GLOBALIZATION**

**Збірник тез доповідей  
Book of abstracts**

**Частина 1  
Part 1**

**19 жовтня 2023 р.  
October 19, 2023**

**м. Полтава, Україна  
Poltava, Ukraine**



УДК 33

ББК 65

**Вектори розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в умовах глобалізації:** збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конференції (Полтава, 19 жовтня 2023 р.): у 2 ч. Полтава: ЦФЕНД, 2023. Ч. 1. 63 с.

**У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції “Вектори розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в умовах глобалізації” з:**

**ERAM Ukraine**

**Бердянський державний педагогічний університет**

**Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського**

**Волинський національний університет імені Лесі Українки**

**ВСП “Ніжинський фаховий коледж НУБіП України”**

**Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка**

**Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського**

**Державний університет “Житомирська політехніка”**

**Державний університет “Київський авіаційний інститут”**

**Дніпровський державний аграрно-економічний університет**

**Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ**

**Донецький національний університет економіки і торгівлі ім. Михайла Туган-Барановського**

**Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу**

**Інститут педагогіки НАПН України**

**Інститут професійної освіти НАПН України**

**Київський національний університет імені Тараса Шевченка**

**Київський університет імені Бориса Грінченка**

**Львівський національний університет природокористування**

**Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького**

**Національний авіаційний університет**

**Національний аерокосмічний університет ім. Н. Є. Жуковського “ХАІ”**

**Національний медичний університет імені О. О. Богомольця**

**Національний технічний університет України “Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського”**

**Національний університет “Львівська політехніка”**

**НУ “Чернігівська політехніка”**

**Одеський національний медичний університет**

**Одеський національний університет ім. І. І. Мечникова**

**Рівненський державний гуманітарний університет**

**Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка**

**Сумський національний аграрний університет**

**Ужгородський торговельно-економічний інститут ДТЕУ**

**Український державний університет імені Михайла Драгоманова**

**Збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції  
“Вектори розвитку науки, освіти, технологій і суспільства в умовах глобалізації”**

---

**Український державний університет науки і технологій  
Фізико-хімічний інститут ім. О. В. Богатського НАН України  
Харківський Ліцей № 54  
Хмельницька ЗОШ № 14  
Хмельницький університет управління та права імені Леоніда Юзькова  
Центральноукраїнський національний технічний університет**

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних питань науки, освіти, технологій і суспільства.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: педагогічних наук; філологічних наук; архітектури та мистецтвознавства; економічних наук; юридичних наук; психологічних наук; медичних наук; біологічних наук; сільськогосподарських наук; технічних наук; фізико-математичних наук; національної безпеки; соціологічних наук; державного управління; соціальних комунікацій.

Видання розраховане на науковців, викладачів, працівників органів державного управління, студентів вищих навчальних закладів, аспірантів, докторантів, працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

ЗМІСТ  
CONTENTS

|   |    |
|---|----|
| <b>СЕКЦІЯ 1. ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ</b><br><b>SECTION 1. PEDAGOGICAL SCIENCES</b> .....  | 7  |
| <i>Bespaliy V. R., Shamonia V. G.</i><br>TO THE PROBLEM OF TRAINING COMPUTER SCIENCE TEACHERS FOR<br>THE USE OF DATABASES .....                             | 7  |
| <i>Bobokalo A. V., Yurchenko A. O.</i><br>TO THE PROBLEM OF TEACHER TRAINING: TO DEVELOP STUDENTS’<br>CREATIVE THINKING .....                               | 8  |
| <i>Bogoslavskiy S. V., Yurchenko A. O.</i><br>ON THE QUESTION OF THE ORGANIZATION THE DIGITAL<br>EDUCATIONAL ENVIRONMENT OF GENERAL SECONDARY SCHOOLS ..... | 9  |
| <i>Burtovyi R. M.</i><br>TO THE MODERN PROBLEMS OF TRAINING NAVAL OFFICERS .....  | 11 |
| <i>Гайдєнко Ю. О., Сергєєва О. О.</i><br>TRANSLANGUAGING IN THE CLASSROOM.....  | 12 |
| <i>Dementyev E. A.</i><br>ON THE PROBLEM OF TRAINING FUTURE IT SPECIALISTS .....  | 14 |
| <i>Добровольська Р. О.</i><br>МОДЕЛЮВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МУЗИЧНИХ<br>ТЕРАПЕВТІВ В ЄВРОПІ ТА США .....   | 15 |
| <i>Dubinsky V. O., Shamonia V. G.</i><br>ON THE DEVELOPMENT OF INFORMATION AND DIGITAL COMPETENCE<br>OF FUTURE TEACHERS OF VOCATIONAL EDUCATION .....       | 17 |
| <i>Загородня А. А.</i><br>СОЦІАЛЬНО-АНТРОПОЛОГІЧНІ ВИМІРИ У МЕЖАХ УКРАЇНСЬКОЇ<br>ФІЛОСОФІЇ ОСВІТИ (1917-1991 pp.) .....                                     | 18 |
| <i>Зубенко Д. Ю.</i><br>ОСНОВНІ АСПЕКТИ ВЕКТОРУ СУЧАСНОГО РОЗВИТКУ СИСТЕМИ<br>ОСВІТИ ДЛЯ ШИРОКИХ МАС НАСЕЛЕННЯ.....   | 20 |
| <i>Глішова О. М.</i><br>СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ У ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.  | 20 |
| <i>Курок О. О.</i><br>ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ У КОНТЕКСТІ<br>ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ .....   | 22 |

|   |    |
|---|----|
| <b>Міщенко Н. А.</b><br>КОВОРКІНГОВА МОДЕЛЬ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО<br>САМОВРЯДУВАННЯ ЯК УМОВА РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОЇ<br>КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ .....         | 23 |
| <b>Momot R. A., Ostroha M. M.</b><br>ON THE NEED TO DEVELOP THE ABILITY TO VISUALIZE<br>EDUCATIONAL MATERIAL FOR FUTURE TEACHERS.....                         | 24 |
| <b>Павленко Т. С.</b><br>ТРЕНДОВІ ІННОВАЦІЇ В ЕЛЕКТРОННИХ РЕСУРСАХ .....  | 26 |
| <b>Пащенко Т. М.</b><br>ТЕХНОЛОГІЯ WORKSHOP ДЛЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ<br>КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧІВ ФАХОВИХ КОЛЕДЖІВ.....                                       | 27 |
| <b>Петрикей О. Ю.</b><br>ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ<br>СУСПІЛЬСТВА.....   | 29 |
| <b>Поздєєва А. П.</b><br>СУЧАСНІ ТЕХНІЧНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З ПОРУШЕННЯМИ<br>СЛУХУ .....  | 30 |
| <b>Петрович І.</b><br>ПЕДАГОГІЧНІ ТЕХНОЛОГІЇ РОЗВИТКУ ТВОРЧИХ ЗДІБНОСТЕЙ<br>МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ НА УРОКАХ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА.....                              | 32 |
| <b>Soroka M. P., Shamonia V. G.</b><br>ON THE PROBLEM OF DEVELOPMENT OF INFORMATION AND DIGITAL<br>COMPETENCE OF STUDENTS BASED ON NON-FORMAL EDUCATION ..... | 33 |
| <b>Стецюк О. Б.</b><br>МЕТОДИЧНІ ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ З<br>ФІЗИКИ У ВІДПОВІДНОСТІ ДО КОНЦЕПЦІЇ НУШ .....                             | 35 |
| <b>Юрченко К. В., Юрченко А. О.</b><br>ОГЛЯД ПОНЯТТЯ STEM-ОСВІТИ У НАУКОВІЙ ЛІТЕРАТУРІ .....  | 36 |
| <b>СЕКЦІЯ 2. ФІЛОЛОГІЧНІ НАУКИ</b><br><b>SECTION 2. PHILOLOGICAL SCIENCES</b> .....   | 38 |
| <b>Волковенко А.</b><br>ЛЕКСИЧНЕ НАПОВНЕННЯ ТА ГРАМАТИЧНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ<br>ЗАГОЛОВКІВ АНГЛОМОВНОЇ ПРЕСИ .....  | 38 |
| <b>Івановська Ю. Г.</b><br>ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У<br>ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ .....                              | 39 |

Формування соціокультурної компетентності на заняттях зарубіжної літератури в межах змістової лінії “громадянська відповідальність” спрямовано на розвиток соціальної активності особистості, формування відповідального члена громади та суспільства, національно свідомого, який розуміє принципи і механізми функціонування суспільства, орієнтується у своїй діяльності на культурні традиції і вектори розвитку суспільства. Розвиток цих компетентностей може відбуватися через навчання на трьох рівнях: засвоєння знань про громадянську відповідальність (“навчання про”), розвиток розуміння і ставлення до громадянської відповідальності (“навчання для розвитку розуміння та формування ціннісних ставлень”), а також через здобуття практичного досвіду громадянської відповідальності (“навчання через досвід”).

“Навчання про” передбачає освоєння тем з зарубіжної літератури про: кращі здобутки і художні відкриття зарубіжної літератури (оригінальної і перекладної); специфіку художньої літератури, що сприяє формуванню якостей громадянина України, усвідомленню своєї належності до світової спільноти; багатоманітність культурного простору національних літератур світу, традиції, звичаї інших культур; художню літературу різних країн і народів у контексті збереження миру й демократичних цінностей; теми і проблеми: “митець і суспільство”, “людина і суспільство”, “жінка і чоловік”, “батьки і діти”, самотності, відчуження, відповідальності, самоцінності та самоствердження особистості в суспільстві; морально-правові взаємини у сім’ї, колективі, суспільстві; моделі неконфліктної поведінки і досягнення консенсусу. Обираючи власну стратегію педагогічної діяльності, необхідно створювати функціональні моделі очікуваних результатів навчання, виховання та розвитку студентів відповідно до обраної педагогічної технології, методики викладання.

У процесі формування соціокультурної компетентності студентів, вони через вивчення зарубіжних творів дізнаються про іншу культуру, вивчають її історію, знайомляться з різноманітними сферами сучасного життя представників іншої. Це виводить процес вивчення літератури на новий, продуктивний рівень і дозволяє сформувати в процесі навчання різносторонньо розвинуту й багатогранну особистість, в майбутньому гнучкого спеціаліста, здатного адаптуватися до умов нового середовища, та до вимог суспільства, що постійно змінюються.

Отже, формування в студентів соціокультурного компоненту передбачає не лише знайомство з історією, традиціями, звичаями країни, твори якої вивчаються, а й першочергово воно повинно давати знання, які можуть стати в пригоді безпосередньо у ситуаціях спілкування. Таким чином, соціокультурна компетентність повинна виступати як мета і результат підготовки студентів до соціокультурної взаємодії у світі та суспільстві 21 століття.

### **Список літератури**

1. Буряк С.Д., Острова Г.О. Інтерактивні й нестандартні уроки зарубіжної літератури. – Х.: ВГ “Основа”, 2005.
2. Рафальська М., Боярчук О., Герасим Н. та ін. Громадянська відповідальність: 80 вправ для формування громадянської та соціальної компетентностей під час вивчення різних шкільних предметів. 5-9 класи. Посібник для вчителя – Київ, 2017. – 136 с.
3. Семеркова Л.Г. Формування ключових компетентностей учнів на уроках літератури шляхом використання інноваційних технологій // Зарубіжна література в школі. - 2009. - № 6 - С. 12-23.

**Левицька А. І.**

канд.пед.наук,

ст.викл. кафедри філософії, біоетики

Одеський національний медичний університет

### **ФІЛОЛОГІЯ ТА ГЛОБАЛЬНИЙ ГУМАНІЗМ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ ДЛЯ СУЧАСНОГО СУСПІЛЬСТВА**

Філологія і глобальний гуманізм представляють собою дві сфери, які здається, на перший погляд, можуть бути дещо віддаленими одна від одної. Проте, при пильному

розгляді стає очевидним, що філологічні науки відіграють важливу роль у розвитку глобального гуманізму і вирішенні сучасних викликів суспільства.

Одним із основних викликів, який постає перед сучасним суспільством, є глобалізація. Завдяки швидкому зростанню інтернету та зв'язків між країнами, світ стає все більше взаємозалежним. Глобалізація робить суспільство міжкультурним і багатомовним. Тут велику роль відіграють філологи, які досліджують мови та культури різних націй. [2, с. 12]

Філологічні науки вивчають не лише мову, але й літературу, культуру, історію та сутність націй. Це робить їх незамінними у формуванні глобального гуманізму. Гуманізм, в свою чергу, спонукає нас розглядати людей з усіх куточків світу як рівних і шукати загальнолюдські цінності. Філологічні науки допомагають розібратися в різноманітних культурних особливостях і збагачують наше розуміння інших народів та їхніх перекладів. [4, с. 20]

Глобальний гуманізм базується на ідеях гідності, толерантності, та уваги до всіх аспектів життя. Філологічні науки, через вивчення мови та літератури, допомагають нам зрозуміти різні способи мислення та розглядати інших як джерело багатства знань і досвіду. Вони сприяють формуванню міжкультурного діалогу і розвитку толерантності.

У світі, який стикається з численними викликами, такими як міграція, конфлікти та екологічні проблеми, глобальний гуманізм є необхідним для забезпечення стабільності та гармонії. Міграційні процеси, які стали невід'ємною складовою глобалізації, привносять у суспільство різноманітні культурні та соціальні аспекти. Глобальний гуманізм надає нам важливий каркас для розуміння та підтримки мігрантів, сприяючи їхньому успішному впровадженню у нове оточення та утвердженню особистої гідності. [5, с. 60]

Конфлікти, що виникають у різних куточках світу, ставлять під загрозу міжнародний мир та безпеку. Глобальний гуманізм сприяє заспокоєнню конфліктів, спонукаючи до вирішення протиріч та конфліктів мирними засобами та дипломатією. Філологи ж, займаючись вивченням мови та літератури, допомагають у створенні спільної культурної платформи для спілкування та взаєморозуміння між різними націями, що може стати основою для подолання конфліктів. [1, с. 115]

Екологічні проблеми, що виникають унаслідок загострення глобальних екологічних криз, потребують колективних зусиль та співпраці країн усього світу. Глобальний гуманізм спонукає до етично відповідального ставлення до природи та усвідомлення глибокої взаємозалежності між людством та оточуючим нас середовищем. Філологи, вивчаючи вплив глобалізації на мови та культури, дозволяють нам краще розуміти нашу взаємодію з природою через призму мовного вираження та художньої літератури.

Отже, глобальний гуманізм, підкріплений філологічними дослідженнями, має надзвичайну важливість у сучасному світі. [3, с. 109] Він дозволяє нам бачити в справжньому світлі різноманітні культури, сприяє розвитку взаєморозуміння та співпраці, що є важливими складовими для досягнення глобальної стабільності, гармонії та розуміння у різноманітті нашого світу. [6, с. 66]

#### **Список літератури**

1. Гринченко, О. Глобалізація та культурний гуманізм. *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*, 2015. С.111-121.
2. Іванова, Н. Філологія та глобальна спільнота: виклики та можливості. *Наукові записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*, 2018. С.11-16.
3. Кравченко, В. Глобальний гуманізм у контексті сучасних глобальних викликів. *Філософія і космологія*, 2010. С. 101-110.
4. Краснопольська, О. . Гуманітарні науки і глобальні виклики сучасності. *Гуманітарний вісник*, 2017 С. 17-21.
5. Литвинова, Л. Мовознавство та глобальний гуманізм: шляхи взаємодії. *Філологічні науки. Вісник Черкаського університету*, 2019. С.58-62.
6. Тимченко, О. Глобалізація та філологія: нові виклики. *Філологічні науки. Дослідження та комунікації*, 2017. С.65-70.



**НАУКОВЕ ВИДАННЯ**

**ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ НАУКИ, ОСВІТИ, ТЕХНОЛОГІЙ І  
СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ**

**Збірник тез доповідей Міжнародної  
науково-практичної конференції  
(частина 1)  
м. Полтава,  
19 жовтня 2023 р.**

Українською та англійською мовами

Відповідальний за випуск: Загородний І. Д.  
Технічний редактор: Нестеренко В. О.  
Художній редактор: Михайленко К. В.  
Коректор: Остаповець Н. М.  
Дизайнери й верстальники: Артеменко А. А, Григоренко Л. О.

Підписано до друку 19.10.2023 р. Формат 60x90/16  
Папір офсетний. Друк – ризографія. Умовн. друк. арк. 5,3  
Гарнітура Times New Roman.  
Наклад 500 примірників. Зам. № 22795

Надруковано у ФОП Сидоренко А. В.  
Свідоцтво про державну реєстрацію серія В01 № 710364  
від 07.01.2007 р., м. Полтава, вул. Дмитра Коряка, 3

**Всі права захищені.**

**Відповідальність за зміст матеріалів несуть автори.**

**Редакційна колегія може не поділяти думок авторів.**



Офіційний сайт: <http://www.economics.in.ua>

